

Právě čtete

Mimořádné číslo

VĚTRNÍK

Ročník XXXIII.

Sobota 19. října 2002

Je na mně, abych se s vámi rozloučila. Každým rokem moc a moc přemýšlím, co říci na těchto divadelních prknech, která mám tolik ráda.

Když si tak vracím zpět nejen tento uplynulý přehlídkový týden, ale také mnoho, mnoho minulých let, musí mě nutně napadnout citát, který s oblibou užívám u silnější části lidské populace: „Přibývajících léta s rozumem nemají pranic společného“. Naštěstí to platí i o naší přehlídce, která právě završila Kristova léta, a o všech lidech, co se na ní podílejí a mají ji rádi. Jinak by tak mimořádné dílo nemohlo přetrvávat a stále těšit divadelníky i ostatní návštěvníky.

Já se před vámi všemi, ať jste na kterékoli divadelní palubě, hluboce skláním a upřímně a z celého srdce vám děkuji. Věřte mi, že není krásnějšího uznání pro nás domácí než vaše říjnové návraty tažných divadelníků do náruče divadla Krakonoš. Slibuji, že bude pro vás otevřena i za rok!

Co dodat?

Divadlo není život,
Divadlo je divadlo,
Ale k životu ať nás vede!

A co za rok? Za rok opět na shledanou. Budete tu všichni zase vítáni.

Svatava Hejralová

P.S.

Vzkaz pro mé kamarády z divadla Krakonoš: jste ta nejfantastičtější parta, parta skutečných kamarádů, kteří umějí táhnout za jeden provaz. Díky, ta nejhlubší poklona patří v á m.

Paní a pánové, vážení divadelní přátelé,

dovolte mi, abych tento závěrečný projev, který shrnuje některé základní rysy XXXIII. národní přehlídky venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou, začal neobvykle a pro mne i trochu smutně. Musím omluvit sebe, jako předsedu poroty, i jejího dalšího člena prof. Laurina. Nemůžeme se účastnit tohoto závěrečného aktu, protože oba máme dnes večer tak říkajíc služební povinnost v pardubickém divadle. Doufám, že mně uvěříte, že je mně skutečně smutno, protože nemohu tento poslední večer být s vámi a radovat se na sejkoráku z toho, že jsme se šťastně dožili konce dalšího Krakonošova podzimu, a protože nemohu osobně pogratulovat vyznamenaným.

A teď k průběhu Krakonošova divadelního podzimu 2002. Je naprosto zřetelné, že to byl, jak několikrát zopakoval na našich dopoledních seminářích Dušan Zakopal, „festival humoru a srandy“. Statisticky se to dá doložit velmi jednoduše. Z devíti soutěžních představení bylo šest komediálních. Možná že se někomu může zdát, že udělat komedii je poměrně snadné. Ale není to pravda, což nám ukázal právě letošní Krakonošův divadelní podzim. Komédie totiž vyžaduje velmi přesné a promyšlené žánrové a stylové řešení, aby jednotlivé situace i repliky zafungovaly bezpečně jako podnět k úsměvu, či přímo k výbuchu smíchu. V tomto smyslu vlastně většina komediálních inscenací letošního Krakonošova divadelního podzimu zůstala něco dlužna. Nejvíce se duchu předlohy přiblížila **ŠAMU Štítina** v inscenaci hry Antonína Procházky S tvojí dcerou ne, která poměrně chytře a inteligentně postihla, že tu jde o zvláštní kombinaci situační a konverzační komedie s komedií charakterů. I když ne všechno bylo vždycky provedeno v tomto duchu, přece jen žánrové a stylové řešení tu nabylo poměrně úspěšné komediální podoby. O něco horší už to bylo v inscenaci komedie Davea Freemana Dovolena s rizikem **Debaku z Boleradic**. Ne že by tam neexistovala snaha najít spoustu podnětů ke smíchu a ne že by se nepodařilo občas tento smích vyvolat, ale zvláštní, bizarní a absurdní žánr této komedie vyžadoval jiný inscenační styl než někdy až drastickou a přinejmenším často drsnou komiku. Tři v tom **Divadelního spolku Havlíček ze Zákup** narazily potom už dost silně na složitou a rafinovanou výstavbu textu Jaroslava Votršeho. Vypadá sice jako velmi jednoduchý - tím že opakuje situace, kdy se různí převlečení nápadníci chtějí dostat do domu tří těchto dívek -, ale uvnitř tohoto příběhu je zabudován vysoce stylizovaný

tvár. Na jedné straně vyžaduje improvizaci a bohaté herecké rozehrání vycházející z komedie dell'arte, na straně druhé potom až artistní schopnost zacházet s některými podobami slovního projevu. Tuto žánrovou i stylovou podobu se Zákupským nepodařilo – až na dvojici nerudného otce dvou dcer Ubalda a jejich uslintaného nápadníka Pandolfa – na jevišti uskutečnit, a tak zůstalo u stereotypních opakování oněch situací převleků a útoků nápadníků na Ubaldův dům. Brouk v hlavě **Divadelní společnosti z Kozlovic** se potom bohužel zcela minul se žánrem vynikající frašky Georgea Feydeaua Brouk v hlavě. V nejlepším případě se několikrát objevila poloha žánrového realizmu a jinak bylo vše vlastně ponecháno náhodě, kdy se situace i dialogy řešily bez jakéhokoliv pochopení pro žánrově stylovou polohu tohoto textu.

A tak vlastně z těchto komediálních inscenací jenom dvě přinesly úplné potěšení a radost. Zato však radost velkou a potěšení hluboké. První z těchto inscenací přijela za západních Čech. Jaromír Břehový napsal svůj text Otylka pro **Divadelní soubor Žlutíčan Žlutice**, což znamená samozřejmě dokonalou znalost jeho schopností a možností včetně možností a schopností představitelky titulní role Ivany Bradáčové. Dostala tu od svého autora i režiséra nepochybně velký dar a stejně nepochybně i on věděl, proč ji takový dar dává a co v jejím herectví má. Břehový napsal především vynikající, skoro by se dalo říci až brilantní dialogy, které svou lapidárností a věcností jsou nejenom přesnou věcnou informací, ale jsou nabity i vynikajícím humorem. A navíc: v tomto textu se otevírají některé motivy, které přesahují rámec pouhé komedie ze soukromého sanatoria a jistými hořkými tóny míří k těm podobám současného života, které se dotýkají moci peněz. Žlutíctví pod režisérem Břehovým hráli se smyslem pro základní sílu tohoto textu, tj. pro dialog, a velmi disciplinovaně naplňovali onu věcnost i zase komediálnost textu. Je myslím možno říci, že je to v jistém smyslu – především autorském – záležitost mimořádná a ne tak častá ve venkovském amatérském divadle. Druhá z těchto inscenací je potom záležitostí, která se dala vlastně dost jistě očekávat. **Ořechovské divadlo** je nesporně špičkový soubor hudebně zábavního divadla, s téměř matematickou přesností dovede načasovat všechny vtipy a gagy, rozehrát bohatě a plasticky situace, nabídnout divákovi strhující tempo stejně jako okamžik oddechu. Když k tomu připočteme ještě suverénní schopnost vládnout velkou škálou výrazových prostředků, pak můžeme skutečně téměř vždycky očekávat vynikající zábavu. Platilo to i letos, kdy na půdě lidového divadla a folklórního vyprávění

se rozproudila bujará masopustní taškařice. I když je třeba říci, že se v tom bohatě členěném tvaru nepodařilo divadelně zcela důsledně rozlišit dvě polohy, které charakterizují všechny postavy inscenace; jednou jako reálné vesničany a podruhé jako předváděné postavy v rámci fingovaných soudních příběhů.

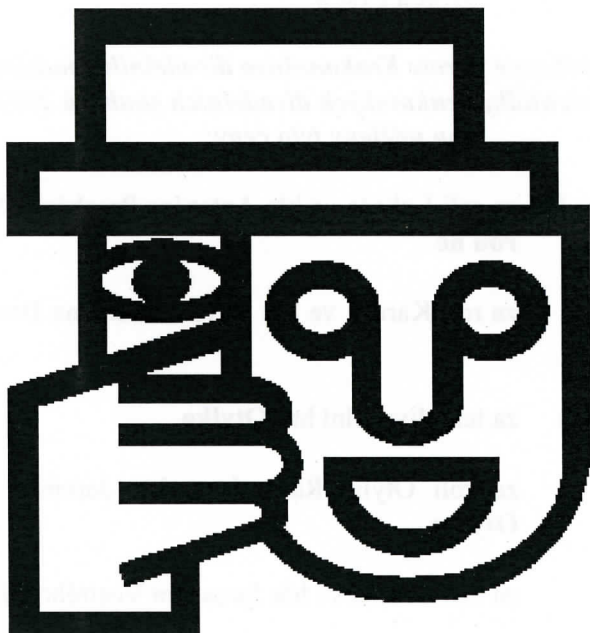
Nikdo z nás není ani futurolog, ani prognostik, ani věstec, takže nelze zajisté říci, zda tato převaha komedií bude trvat i v příštích ročnících Krakonošova divadelního podzimu a zda tedy je výrazem hlubších a podstatnějších tendencí amatérského venkova. Je však jasné, že právě tento typ amatérského divadla tím, že je tak úzce a těsně spojen se svým publikem, je vlastně vrostlý do místa svého působení, naplňuje jistou „sociální objednávku“. To znamená, že bezprostředně reaguje na potřeby svého obcenstva, které důvěrně zná a z nichž vychází. Dá se tedy říci, že „objednávka“ komedie cosi signalizuje o postavení a funkci venkovského amatérského divadla. Ostatně z jistého hlediska tutéž „objednávku“ plní i inscenace pohádek, které jsou vždy nepochybně žádané, potřebné. I na Krakonošově divadelním podzimu jsme dvě pohádky viděli a mohli jsme alespoň letmo zjistit, jak je tato objednávka plněna. Dubová zátka **Divadelního souboru při TJ Sokol Lázně Toušeň** trpěla všemi nedostatky, kterými řada inscenací pohádek trpívá. Nejenom že text Drahoslava Vracovského byl v něčem až primitivní, ale inscenace sama zápasila s mnoha elementárními inscenačními nedostatky. Pekelný mariáš Otakara Starého zahrál **Divadelní spolek Vojan z Libice nad Cidlinou**. Ve své podstatné části je to soubor herecky velmi zkušený, jenž přesně a odpovídajícím způsobem vyšel vstříc textu, naplnil a rozvinul jeho postavy a situace a předvedl tak na standardní úrovni inscenaci, již bychom mohli nazvat tradiční pohádkou.

Byla-li řeč o sociální objednávce, tj. o volbě textů i o záměrech inscenátorů jako o odpovědi souborů na zájmy a požadavky jejich obcenstva, pak **Mrst'a Prst'a z Kouřimi** jde zcela jinou cestou. Nezapře, že jeho mladí členové prošli zkušenostmi ZUŠ a že tedy cíle jejich divadelní tvorby jsou dány snahou vyslovit z jeviště vlastní pocity, dát prostor jistému osobnostnímu cítění a myšlení. A tak jsme se setkali s dvěma inscenacemi, které byly prostoupeny společným kolektivním duchem, jenž roste z individuálních potřeb i projevů každého člena tohoto kolektivu. Montáž ze slavné Shakespearovy tragédie hraná pod názvem Romeo, Julie a tak dál nám ukázala vnitřní citovou sílu tohoto kolektivu a upoutala především schopností vytvářet vztahy mezi situacemi a postavami a z nich ve velmi zestručněném

podání Shakespearova textu vytvořit i pro diváka citový zážitek. Druhá část – tentokrát v duchu Krakonošova divadelního podzimu 2002 komediální – Od La Platy k Fergussonu byla inteligentní, jevištně vynalézavou a nápaditou parodií na kovbojky a westerny, v níž se potvrdilo, že ta jemnost, již obsahovala montáž ze Shakespeara, nebyla náhodná, ale že je trvalou součástí tohoto kolektivu. Domnívám se, že tato inscenace přinesla na letošní Krakonošův divadelní podzim velmi osobitý a také velmi žádoucí tón, jenž ukazuje jednu z možných cest obohacujících české venkovské amatérské divadlo.

Celková úroveň XXXIII. národní přehlídky venkovských divadelních souborů se dá charakterizovat jako střídavě oblačno, přičemž toho oblačna bylo o něco více než slunečního svitu. Ale na druhé straně tento sluneční svit nejméně ve třech inscenacích byl tak intenzivní, že jej lze chápat jako pozitivní výhled do budoucnosti a je možné pojmenovat ho jistou parafrází titulu představení Ořechovských: Po všem hovno, po amatérském divadle med.

prof. PhDr. Jan Císař, CSc.

*Na návrh odborné poroty Krakonošova divadelního podzimu,
národní přehlídky venkovských divadelních souborů 2002,
jsou udělena tato čestná uznání:*

Václavu Bendovi a Marii Dominikové	za režii hry Antonína Procházky S tvou dcerou ne
Radimu Sokolářovi	za roli Stanleyho Parkera ve hře Davea Freemana Dovolená s rizikem
Marii Kučerové	za roli pokojské Hany ve hře Jaromíra Břehového Otylka
Jaroslav Vondruškovi	za roli čerta Miglajse ve hře Otakara Starého Pekelný mariáš
Heleně Vondruškové	za roli Ježibaby ve hře Otakara Starého Pekelný mariáš
Martinu Drahovzalovi	za práci s mladým souborem kouřimského divadla Mršt'a Pršt'a

*Na návrh odborné poroty Krakonošova divadelního podzimu,
národní přehlídky venkovských divadelních souborů 2002,
jsou uděleny tyto ceny:*

Jaromíru Glabazňovi	za roli Luboše ve hře Antonína Procházky S tvou dcerou ne
Liboru Stehlíkovi	za roli Karaka ve hře Davea Freemana Dovolená s rizikem
Jaromíru Břehovému	za text divadelní hry Otylka
Ivaně Bradáčové	za roli Otýlie Raftové ve hře Jaromíra Břehového Otylka
Jiřímu Šimkovi	za roli Ubalda ve hře Jaroslava Vostřého Tři v tom
Bohuslavu Bartošovi	za roli Pandolfa ve hře Jaroslava Vostřého Tři v tom

Kouřimskému divadlu Mrst'a Prst'a za kolektivní tvořivost v inscenacích Martina Drahovzala dle Williama Shakespeara a Ivana Vyskočila **Romeo, Julie a tak dál a Od La Platy k Fergussonu**

Ořechovskému divadlu Ořechov u Brna za inscenaci hry Vlastimila Pešky **Po všem hovno, po včelách med**

*Na návrh odborné poroty Krakonošova divadelního podzimu,
národní přehlídky venkovských divadelních souborů 2002,
bylo rozhodnuto o doporučení k výběru do programu
Jiráskova Hronova 2003*

Na prvním místě:

Kouřimské divadlo Mrst'a Prst'a s inscenací hry
Martina Drahovzala dle Williama Shakespeara a Ivana Vyskočila
Romeo, Julie a tak dál a Od La Platy k Fergussonu

*Na návrh odborné poroty Krakonošova divadelního podzimu,
národní přehlídky venkovských divadelních souborů 2002,
bylo rozhodnuto o nominaci do programu Jiráskova Hronova 2003*

Ořechovské divadlo Ořechov u Brna
s inscenací hry Vlastimila Pešky **Po všem hovno, po včelách med**

Na základě vyhodnocení ankety je udělena cena dětského diváka

Divadelnímu souboru při TJ Sokol Lázně Toušeň
za inscenaci hry Drahoslava Vracovského **Dubová zátka**

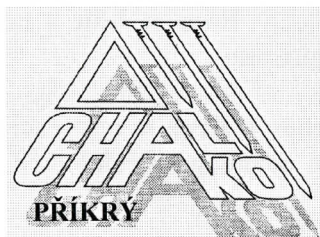
Na základě vyhodnocení ankety je udělena cena diváka

Ořechovskému divadlu Ořechov u Brna
za inscenaci hry Vlastimila Pešky **Po všem hovno, po včelách med**

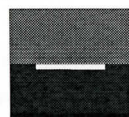
Partneři XXXIII. národní přehlídky venkovských divadelních souborů

Die Garten - Galerie

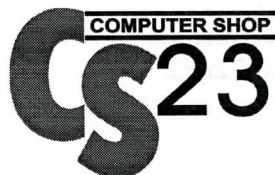
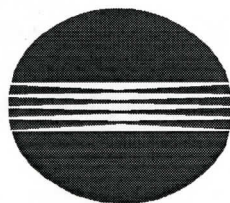

R Sager

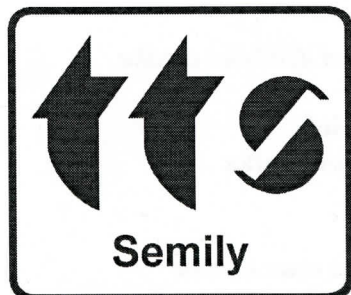

KB

Gonten Švýcarsko

MINOLTA

MINOLTA

Větrník, zpravodaj XXXIII. Krakonošova divadelního podzimu – Národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Vydává přípravný výbor. Redakce Mgr. Alice Sládková, technické zpracování Ing. Josef Hejral.

Náklad 220 ks. Zdarma.